

Pārskats par atkritumu poligoniem Latvijā 2020. gadā

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, pamatojoties uz Ministru kabineta 2011. gada 27. decembra noteikumiem Nr. 1032 „Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi”, ir apkopojis datus par atkritumu poligonu darbību 2020. gadā.

Dati šim apkopojumam tika ņemti no Valsts statistiskā pārskata „Nr.3 – Pārskats par atkritumiem” un poligonu darbības gada pārskatiem, ko poligonu apsaimniekotāji iesniedz, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1032.

Atkritumu veidi ir klasificēti saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumiem Nr.302 “Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”. Apglabāšana izgāztuvēs un poligonos [kodi: D1 – “apglabāšana uz zemes vai zemē” (atkritumu apglabāšanas poligonos vai izgāztuvēs); D5 Uzglabāšana speciāli iekārtotos atkritumu poligonos (piemēram, atkritumu ievietošana ar izolācijas materiālu izklātos atsevišķos nodaļījumos, kuri tiek noslēgti un ir izolēti viens no otra un no vides)] ir klasificēta saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 26. aprīļa noteikumi Nr.319 “Noteikumi par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem”.

Pārskatā ir iekļauta informācija par apglabātajiem un novietotajiem atkritumu apjomiem 14 atkritumu apglabāšanas objektos valstī. 2020. gadā Latvijā atkritumi tika apglabāti 11 sadzīves atkritumu poligonos, 1 bīstamo atkritumu poligonā, 1 atkritumu poligonā, kurā tiek apglabāti azbestu saturoši bīstamie atkritumi un būvniecības atkritumi un 1 objektā koksnes apstrādes atlikumu apglabāšanai.

Kopā valstī poligonos ar D kodu tika apglabātas **248279,188 tonnas** atkritumu no tiem bīstamie atkritumi **4561,69** tonnas (1.tabula). **290313,46** tonnas tika novietotas poligonos atkritumu gāzes ieguvei. “3-Atkritumi” pārskatā šāda darbība tika definēta ar R1 un R3D pārstrādes kodiem (2.tabula).

Kopš 2011. gada Latvijā darbojas specializēts bīstamo atkritumu poligons “Zebrene”, kurā tiek apglabāti tikai bīstamie atkritumi, balstoties uz poligona atkritumu pieņemšanas kritērijiem. Bīstamo atkritumu poligonā “Zebrene” 2020. gadā tika apglabātas **509,48** tonnas bīstamo atkritumu.

Visas 2020. gadā Latvijā darbojošās atkritumu apglabāšanas vietas ir apsaimniekotas un darbojas saskaņā ar izsniegtām piesārņojošās darbības atļaujām.

Veicot aprēķinus saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes izstrādātām vadlīnijām (*Revised guidelines “Intergovernmental Panel on Climate Change”*), pielietojot Pirmās pakāpes sabrukšanas aprēķinu metodi, Latvijas atkritumu izgāztuves un poligoni 2020. gadā emitēja **21 947** tonnas metāna, kas ir viena no būtiskajām siltumnīcas efektu izraisošajām gāzēm.

Vairākos atkritumu poligonos bioloģiski noārdāmo atkritumu sadalīšanās rezultātā izdalītā atkritumu gāze tiek savākta.

Tālāk norādīts atkritumu poligonos savāktais metāna daudzums tonnās:

- 1) SIA „Getliņi Eko” savāktas 5900 tonnas metāna;
- 2) SIA „Liepājas RAS” atkritumu poligonā „Ķīvītes” savāktas 515 tonnas metāna;
- 3) SIA “ZAAO” poligonā „Daibe” savāktas 243 tonnas metāna;

- 4) SIA "Jelgavas komunālie pakalpojumi" poligonā savāktas 125 tonnas metāna;
- 5) SIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts" poligonā Pentuļi neliels gāzes daudzums sadedzināts lāpā.

2020. gadā kopā tika savāktas un sadedzinātas **6783** tonnas metāna. 2020. gadā tika savākts par 20 tonnām mazāk metāna nekā 2019. gadā. No kopējā poligonos un izgāztuvēs emitētā metāna 2020. gadā tika savākti 30,9 %.

1. tabula

Apglabātais atkritumu daudzums Latvijā (noziņots ar D1 kodu)

Poligona nosaukums	Operatora Nosaukums	Atkritumu klases kods	Atkritumu Nosaukums	Apglabātais daudzums (t)
Bīstamo atkritumu poligons "Dūmiņi"	"VIDUSKURZEMES AAO" SIA	160111	Azbestu saturošas bremžu uzlikas	8,10
		170601	Azbestu saturoši izolācijas materiāli	3,83
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	972,68
		170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei	21,64
Atkritumu poligons "Kaudzītes"	"AP Kaudzītes" SIA	160119	Plastmasa	3,08
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	65,30
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	3799,956
Atkritumu poligons "Cinīši"	"ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS DIENVIDLATGALES STARPPAŠVALDĪBU ORGANIZĀCIJA" SIA	020104	Plastmasas atkritumi (izņemot iepakojumu)	2,30
		040222	Apstrādātu tekstilšķiedru atkritumi	20,94
		070213	Plastmasas atkritumi	0,46
		100101	Kurtuvju pelni	330,30
		120115	Metālapstrādes atkritumi, kuri neatbilst 120114 klasei	142,84
		120117	Citas virsmu tīrīšanai izmantotās smiltis, kuras neatbilst 120116 klasei	56,54
		150101	Papīra un kartona iepakojums	1,24
		150102	Plastmasas iepakojums	4,06
		150106	Jauktais iepakojums	69,47
		150203	Absorbenti, filtru materiāli, slaucīšanas materiāls un aizsargtērpi, kuri neatbilst 150202 klasei	1,66
		160119	Plastmasa	39,14
		160222	Citur neminēti komponenti	131,48
		170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas	1449,10

Poligona nosaukums	Operatora Nosaukums	Atkritumu klases kods	Atkritumu Nosaukums	Apglabātais daudzums (t)
			maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei	
		170201	Koks	0,18
		170202	Stikls	8,16
		170203	Plastmasa	3,14
		170601	Azbestu saturoši izolācijas materiāli	17,08
		170604	Izolācijas materiāli, kuri neatbilst 170601 un 170603 klasei	17,88
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	85,52
		170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei	11,28
		180101	Adatas un citi asi priekšmeti, kurus izmanto dažādām medicīniskām manipulācijām, kuri nav infekciozi un neatbilst 180103 klasei	37,40
		190801	Atkritumi no sietiem	87,14
		190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem	373,08
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	17782,432
		200203	Citi bioloģiski nenoārdāmi atkritumi	8,26
		200303	Ielu tīrīšanas atkritumi	3925,86
Atkritumu poligons "Brakšķi", 3. un 4. sektors	"Jelgavas komunālie pakalpojumi" SIA	170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	465,30
		191209	Mīnerāli (piemēram, smiltis, akmeņi)	2492,32
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	1693,50 18510,20
Atkritumu poligons "Dziļā Vāda"	"Vidusdaugavas SPAAO" SIA	170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	136,42
		170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei	657,98
		190112	Smagās pelnu frakcijas un izdedži, kuri neatbilst 190111 klasei	225,68
		190203	Jaukti atkritumi, kuri nesatur bīstamos atkritumus	7,36
		190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem	0,78
		191208	Tekstila atkritumi	1,28
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	81,90

Poligona nosaukums	Operatora Nosaukums	Atkritumu klases kods	Atkritumu Nosaukums	Apglabātais daudzums (t)
		200110	Drēbes	13,14
		200203	Citi bioloģiski nenoārdāmi atkritumi	308,41
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	10269,33
		200307	Liela izmēra atkritumi	1134,46
Atkritumu poligons "Getliņi"	"Getliņi EKO" SIA	010101	Metālu rūdu ieguves atkritumi	3,01
		010306	Citi atlikumi, kuri neatbilst 010304 vai 010305 klasei	32,29
		010399	Citi šīs grupas atkritumi	8,54
		010408	Granti un sasmalcinātus iežus saturoši atkritumi, kuri neatbilst 010407 klasei	14,44
		010409	Mālu un smilti saturoši atkritumi	14,92
		010413	Akmens griešanas un zāģēšanas atkritumi, kuri neatbilst 010407 klasei	4,62
		010499	Citi šīs grupas atkritumi	3,42
		020104	Plastmasas atkritumi (izņemot iepakojumu)	72,14
		020110	Metāla atkritumi	1,57
		020199	Citi šīs grupas atkritumi	30,41
		020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli	83,15
		020304	Patērēšanai vai apstrādei nederīgi materiāli	257,70
		020399	Citi šīs grupas atkritumi	120,04
		020499	Citi šīs grupas atkritumi	0,49
		020501	Pārstrādei vai patēriņam nederīgi materiāli	16,72
		020599	Citi šīs grupas atkritumi	14,52
		030105	Zāģskaidas, koksnes atgriezumi, sabojāta koksne un koksnes daļiņas, kuras neatbilst 030104 klasei	48,45
		030199	Citi šīs grupas atkritumi	121,30
		030299	Citi koksnes konservanti	2,15
		030307	Papīra un kartona atkārtotā pārstrādē mehāniski atdalīti atlikumi	0,36
		030308	Pārstrādei paredzētā papīra un kartona šķirošanas atkritumi	0,84
		040209	Kompozītmateriālu (piemēram, impregnētie audumi, elastomēri, plastomēri) atkritumi	5,00
		040222	Apstrādātu tekstilšķiedru atkritumi	1,42
		070213	Plastmasas atkritumi	35,00
		070215	Piedevu atkritumi, kuri neatbilst 070214 klasei	17,07
		070399	Citi šīs grupas atkritumi	2,86
		070799	Citi šīs grupas atkritumi	16,50
		080112	Krāsu un laku atkritumi,	0,03

Poligona nosaukums	Operatora Nosaukums	Atkritumu klases kods	Atkritumu Nosaukums	Apglabātais daudzums (t)
			kuri neatbilst 080111 klasei	
		080410	Līmju un tepju atkritumi, kuri neatbilst 080409 klasei	185,87
		090107	Sudrabu vai sudraba savienojumus saturošas fotofilmas un fotopapīrs	2,07
		100101	Kurtuvju pelni	1442,98
		100809	Citi izdedži	92,75
		101003	Krāsns pelni	715,77
		101112	Stikla atkritumi, kuri neatbilst 101111 klasei	7,82
		101208	Keramikas izstrādājumu, ķieģeļu, flīžu un celtniecības produktu atkritumi (pēc termiskās apstrādes)	6,46
		101311	Citi kompozītu cementa materiāli, kuri neatbilst 101309 vai 101310 klasei	0,12
		110203	Ūdens elektrolīzes procesam paredzēto anodu ražošanas procesa atkritumi	0,03
		120102	Melno metālu putekļi un cietās daļiņas	5,66
		120105	Plastmasu virsmas apstrādes un formēšanas atkritumi	30,46
		120117	Citas virsmu tīrīšanai izmantotās smiltis, kuras neatbilst 120116 klasei	19,81
		150101	Papīra un kartona iepakojums	99,92
		150102	Plastmasas iepakojums	9040,95
		150103	Koka iepakojums	10,11
		150106	Jauktais iepakojums	804,75
		150107	Stikla iepakojums	12,36
		150109	Auduma iepakojums	438,70
		150203	Absorbenti, filtru materiāli, slaucīšanas materiāls un aizsargtērpi, kuri neatbilst 150202 klasei	388,47
		160117	Melnie metāli	31,09
		160119	Plastmasa	25,39
		160120	Stikls	0,12
		170202	Stikls	5,10
		170203	Plastmasa	31,98
		170604	Izolācijas materiāli, kuri neatbilst 170601 un 170603 klasei	48,61
		180104	Atkritumi, kuru savākšanai un apglabāšanai nav nepieciešami infekcijas novēršanas pasākumi (piemēram, veļa, vienreizējas lietošanas apģērbs, autiņi, autiņbiksītes)	0,48
		190203	Jaukti atkritumi, kuri nesatur	602,92

Poligona nosaukums	Operatora Nosaukums	Atkritumu klases kods	Atkritumu Nosaukums	Apglabātais daudzums (t)
			bīstamos atkritumus	
		190501	Sadzīves atkritumu un tiem pielīdzināmo atkritumu nekompostētā frakcija	0,23
		190604	Sadzīves atkritumu anaerobās apstrādes komposts	2,77
		190801	Atkritumi no sietiem	1713,54
		190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem	1420,79
		190902	Ūdens attīrīšanas atkritumi	300,92
		191201	Papīrs un kartons	129,10
		191204	Plastmasa un gumija	3155,39
		191205	Stikls	0,89
		191208	Tekstila atkritumi	25,09
		191210	Sadedzināmi atkritumi (no atkritumiem iegūts kurināmais)	314,12
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	34743,91
		191213	Bioloģiski noārdāmi atkritumi, kas piemēroti kompostēšanai vai anaerobai pārstrādei	23,07
		191215	Atkritumi no mehāniski bioloģiskās pārstrādes, kas tiek apglabāti poligonā	0,21
		200101	Papīrs un kartons	18,99
		200102	Stikls	11,08
		200109	Mājsaimniecību, restorānu, sabiedriskās ēdināšanas iestāžu un mazumtirdzniecības telpu pārtikas atkritumi un citi tiem pielīdzināmi pārtikas ražošanas atkritumi	7,11
		200110	Drēbes	6,21
		200111	Tekstilizstrādājumi	128,45
		200139	Plastmasa	72,37
		200199	Citi šīs grupas atkritumi	328,63
		200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi	3705,32
		200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi	26469,34
		200307	Liela izmēra atkritumi	14070,26
		200399	Citur neklasificēti sadzīves atkritumi	487,35
Atkritumu poligons "Ķīviķes"	"LIEPĀJAS RAS" SIA	170605	Azbestu saturoši būvmateriāli	146,70
		170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei	228,73
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri	11999,98

Poligona nosaukums	Operatora Nosaukums	Atkritumu klases kods	Atkritumu Nosaukums	Apglabātais daudzums (t)
			neatbilst 191211 klasei	
		200199	Citi šīs grupas atkritumi	175,42
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	1007,58
		200307	Liela izmēra atkritumi	223,83
		200399	Citur neklasificēti sadzīves atkritumi	63,13
Atkritumu poligons "PENTUĻI"	"Ventspils labiekārtošanas kombināts" Pašvaldības SIA	020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli	53,63
		100101	Kurtuvju pelni	52,10
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	161,80
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	158,12
		200307	Liela izmēra atkritumi	2935,68
Atkritumu poligons "Grantiņi"	"VIDES SERVISS" SIA	200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	974,79
KUREKSS SIA, koksnes apstrādes atlikumu apglabāšana	"KUREKSS" SIA	030101	Mizu un korķa atkritumi	5166,72
Bīstamo atkritumu poligons "Zebrene"	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, VSIA	060405	Smagos metālus saturoši atkritumi	60,02
		101111	Stiku stikla daļiņu un stikla pulvera atkritumi, kuri satur smagos metālus (piemēram, no katodstaru spuldzēm)	288,18
		110109	Nogulsnes un filtrēšanas atkritumi, kuri satur bīstamas vielas	86,77
		160111	Azbestu saturošas bremžu uzlikas	28,41
		160303	Neorganiskie atkritumi, kuri satur bīstamas vielas	19,42
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	1,00
		190304	Daļēji stabilizēti bīstamie atkritumi ⁹	19,58
		191211	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri satur bīstamas vielas	6,10
Atkritumu poligons "Križevniki"	"ALAAS" SIA	020104	Plastmasas atkritumi (izņemot iepakojumu)	0,11
		100101	Kurtuvju pelni	39,78
		100117	Citi līdzsadedzināšanas pelni, kuri neatbilst 100116 klasei	2,44
		120101	Melno metālu pulēšanas un formēšanas atkritumi	16,46
		160222	Citur neminēti komponenti	0,18
		170201	Koks	3,88
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	86,44
		170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un	602,40

Poligona nosaukums	Operatora Nosaukums	Atkritumu klases kods	Atkritumu Nosaukums	Apglabātais daudzums (t)
			170903 klasei	
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	7820,76
		200203	Citi bioloģiski nenoārdāmi atkritumi	368,48
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	42,40
		200303	Ielu tīrīšanas atkritumi	17,20
		200307	Liela izmēra atkritumi	319,84
		190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem	0,1
Atkritumu poligons "Janvāri"	"Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība "PIEJŪRA"" SIA	191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	13032,34
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	2,88
		160119	Plastmasa	10
		160120	Stikls	7,94
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli	349,72
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	27,78
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	3363,56
Atkritumu poligons "Daibe"	"ZAAO" SIA	020202	Dzīvnieku ausu atkritumi	99,78
		020299	Citi šīs grupas atkritumi	6,60
		101103	Stikla šķiedru atkritumi	9208,36
		101199	Citi šīs grupas atkritumi	1785,98
		170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	449,30
		191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	16014,96
		200110	Drēbes	42,89
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	678,02
		200399	Citur neklasificēti sadzīves atkritumi	73,68
		191216	Pāršķiroti būvniecības atkritumi, kas paredzēti turpmākai izmantošanai (piemēram, ceļu būvē)	2352,8
			KOPĀ:	248279,188

2.tabula

Atkritumu poligonos novietotais atkritumu daudzums atkritumu gāzes savākšanai (R3D un R1 kodi)

Poligona nosaukums	Operatora Nosaukums	Atkritumu klases kods	Atkritumu Nosaukums	Novietotais daudzums (t)
Atkritumu poligons "Ķīvētes"	"LIEPĀJAS RAS" SIA	200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi	2130,51
		191213	Bioloģiski noārdāmi atkritumi, kas piemēroti kompostēšanai vai anaerobai pārstrādei	13524,17
		200109	Mājsaimniecību, restorānu, sabiedriskās ēdināšanas iestāžu un mazumtirdzniecības telpu pārtikas atkritumi un citi tiem pielīdzināmi pārtikas ražošanas atkritumi	0,86
		200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi	2066,27
		150101	Papīra un kartona iepakojums	8,58
		200101	Papīrs un kartons	31,06
		200111	Tekstilizstrādājumi	12,18
Atkritumu poligons "PENTUĻI"	"Ventspils labiekārtošanas kombināts" Pašvaldības SIA	191213	Bioloģiski noārdāmi atkritumi, kas piemēroti kompostēšanai vai anaerobai pārstrādei	6419,44
		020202	Dzīvnieku audu atkritumi	16,92
Atkritumu poligons "Brakšķi"	"Jelgavas komunālie pakalpojumi" SIA	200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi	14573,10
Atkritumu poligons "Getliņi"	"Getliņi EKO" SIA	020103	Augu audu atkritumi	148,50
		200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi	30116,39
		191213	Bioloģiski noārdāmi atkritumi, kas piemēroti kompostēšanai vai anaerobai pārstrādei	562,83
		191213	Bioloģiski noārdāmi atkritumi, kas piemēroti kompostēšanai vai anaerobai pārstrādei	210749,78
		200108	Bioloģiski noārdāmi virtuves atkritumi	180,59
		150103	Koka iepakojums	273,18
		191207	Koksne, kas neatbilst 191206 klasei	3,06
		100101	Kurtuvju pelni	8999,50
		200109	Mājsaimniecību, restorānu, sabiedriskās ēdināšanas iestāžu un mazumtirdzniecības telpu pārtikas atkritumi un citi tiem pielīdzināmi pārtikas ražošanas atkritumi	45,76
		191201	Papīrs un kartons	134,68
200101	Papīrs un kartons	316,10		
			KOPĀ:	290313,46

Pārskatu sastādīja:
LVĢMC
Ķīmisko vielu un bīstamo atkritumu nodaļa
Vladislavs Beļskis
Tel: +371 67770025
e-pasts: vladislavs.belskis@lvgmc.lv